

KMETOVALEC.

**Glasilo Kmetijske družbe
za Slovenijo.**

Izhaja 15. in zadnjega dne v mesecu. Člani Kmetijske družbe dobivajo list brezplačno. Cena listu za nečlane 20 Din, za inozemstvo 30 Din letno. Posamezna številka stane 1 Din. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, Turjaški trg št. 3. Urejuje Viljem Rohman.

Vsebina :

Gnojenje okopavin z dušikom. — Gnojilni poskusi v kamniškem okraju. — Umetna gnojila pri krompirju. — Živinorejski odbori v kranjskem okraju. — Mlekarska razstava v Ljubljani. — Katere sorte žlahtnih trt naj sadimo po dolenjskih vinogradih? — Razkisanje vina. — Vprašanja in odgovori. — Kmetijsko-šolski vestnik. — Gospodarske stvari. — Kmetijske novice. — Uradne vesti. — Tržne cene. — Inserati.

Gnojenje okopavin z dušikom.

Koruzi, krompir, pesa so rastline, ki potrebujejo za svoj razvoj precej dušika. zato jim navadno gnojimo s hlevskim gnojem, ki ima tega gnojila dovolj. Navzlic temu se pogosto dogaja, da tudi hlevski gnoj ne učinkuje tako, kakor bi bilo želeto. Kje pa tiči vzrok temu neuspehu? Za gnojenje okopavin rabimo navadno nevezani hlevski gnoj, ki smo ga napravili v zadnjih zimskih in pomladnih mesecih. Starejšega, razkrojenega gnoja imamo namreč spomladi itak le malo in še tega porabimo za prve jarine. Sveži gnoj je po mnenju našega kmeta za okopavine itak dovolj dober. Vendar temu ni tako.

Nevležani hlevski gnoj potrebuje v zemlji dlje časa, da se razkroji in da se pripravijo rastlinam dovezna hranila. Zato je njegov učinek na okopavine bolj počasen. Nikakor pa jim ne more nuditi zadostno hrane v začetku njih razvoja tedaj, ko jo ravno najbolj potrebujejo. Posledica je, da se koruzi, krompir, pesa in druge rastline, gnojene s svežim hlevskim gnojem, v začetku razvijajo le bolj polagoma in šele v poznejši dobi rasti se opaža učinek gnojenja.

Drugače bi seveda bilo v primeru, če bi tem okopavinam gnojili že v jeseni, četudi s svežim hlevskim gnojem, ker bi imel ta tekom zime za razkroj dovolj časa in bi bila spomladi potrebna hrana v zemlji že pripravljena. Ker pa je to pri načinu našega kmetijskega gospodarstva težko mogoče, se moramo zaenkrat zadovoljiti s pomladnim gnojenjem okopavin.

Rastlina potrebuje takoj v pričetku dovolj lahko prebavne hrane, ki je pa v svežem hlevskem

gnoju ne dobi, zato ji jo moramo nuditi v drugačni obliki. Za razvoj listov, steblovja, sploh vseh zelenih delov rastlin, je najbolj potreben dušik, o čemer nam jasno priča bujna rast in temnozeleno barva mladih rastlin, ki smo jim pognojili z gnojnico. V gnojnici se namreč nahaja dušik, raztopljen v taki obliki, ki rastlinam najbolj prija. Ker pa navadno nimamo toliko gnojnice, da bi mogli z njo pognojiti okopavine, se moramo posluževati takih dušičnatih umetnih gnojil, ki lahko takoj vplivajo na rast. V ta namen uporabljamo **čilski soliter**, v katerem se nahaja dušik v obliki lahko raztopljive solitne kisline. Še hitreje nego pri gnojnici se pojavlja učinek tega gnojila na zelenih rastlinah. Že po osmih dneh nastopi bujna rast in listje zadobi temnozeleno barvo.

Če se rastline že v mladosti bogato hranijo z dušikom, tedaj je tudi njih nadaljnji pravilni razvoj zagotovljen in pridelek zajamčen. To nam pričajo številni preizkusi, ki so jih napravili drugod in tudi pri nas. V minulem letu n. pr. je delegacija proizvajalcev čilskega solitra izvedla v Sloveniji večje število preizkusov na okopavinah, ki so pokazali zelo ugoden uspeh. Gnojilo se je z 250 kg čilskega solitra na 1 ha, oziroma 140 kg na 1 oral in doseglo v primeri z negnojeno ploskvo povprečni večji pridelek, kakor sledi:

Pri 37 preizkusih s koruzo za 530 kg več zrnja, pri 64 preizkusih s krompirjem za 3940 kg več gomolja, pri 13 preizkusih s peso za 14.840 več pese.

Te številke nam pričajo, kako bogato se ravno pri okopavinah izplača gnojenje s čilskim solitrom.

Za koruzi, krompir in peso vzamemo na 1 ha 250 kg ali na 1 oral 140 kg čilskega solitra, ki ga potrosimo po zelenih rastlinah enakomerno po vsej

ploskvi pred prvim okopavanjem. Na to okoplamo rastline, da zmešamo gnojilo z zemljo. Trosimo ga le ob suhih dneh, ko na listih ni rose in ne deževnih kapljic. Hranimo ga na suhem prostoru in ga pred porabo po potrebi še nekoliko posušimo in zdrobimo, da se da enakomerno trositi. Dobimo ga pri Kmetijski družbi v Ljubljani in v njenem skladišču v Mariboru, odkoder ga moramo pravočasno naročiti.

Navedene okopavine potrebujejo pa tudi precej kalija. Zato je naravno, da bo pridelek še večji, če pognojimo navedene rastline poleg tega še s kalijevo soljo. Kalijevo gnojilo moramo pa potrositi pred oranjem ali pred brananjem, na vsak način pa preden smo spravili seme ali sadež v zemljo. S takim gnojenjem bomo dosegli najboljše uspehe pri okopavinah, ki so za slovenskega kmeta najbolj važne kulturne rastline.

L.

Gnojilni poskusi v kamniškem okraju.

Sr. ekon. M. Marinček, Kamnik.

(Dalje.)

III. Poskusno gnojenje deteljam.

Napravljeni so bili 4 poskusi: 2 za lucerno, 2 za črno deteljo. Gnojili so bili vsi enako, namreč: parcela št. I. dne 9. oziroma 10. decembra 1924. na ha s 300 kg rudninskega superfosfata in 300 kg 40% kalijeve soli; parcele št. II. so ostale negnojene; parcela št. III. pa so bile gnojene spomladi 9. aprila 1925. enako kakor parcele št. I. v jeseni.

Uspehi so bili sledeči:

Poskus št. 6; triletna (precej travnata) lucerna, na srednje težki, vlažni, za lucerno manj primerni ilovici; predgnojeno ob setvi s hlevskim gnojem.

Pridelki suhe lucerne na ha v q:

parc. št. I. 1. košnja 33, 2. košnja 18, skupaj 51;
parc. št. II. 1. košnja 27, 2. košnja 15, skupaj 42;
parc. št. III. 1. košnja 29, 2. košnja 22, skupaj 51.

Jesensko, kakor spomladno gnojenje je dalo na ha za 9 q večji pridelek suhe lucerne.

Poskus št. 7; triletna lucerna, na lahki, peščeni ilovici; predgnojeno v jeseni (koncem oktobra) 1924. s hlevskim gnojem.

Pridelki na ha v q:

parc. št. I. 1. koš. 50.—, 2. koš. 40.—, 3. koš. 35.—, skupaj 125;
parc. št. II. 1. koš. 32,5, 2. koš. 25.—, 3. koš. 17,5, skupaj 75;
parc. št. III. 1. koš. 47,5, 2. koš. 37,5, 3. koš. 30.—, skupaj 115.

Jesensko gnojenje z umetnimi gnojili je Jalo za 50 q, spomladno pa za 40 q na ha večji pridelek suhe lucerne; jesensko torej za 10 q več kakor spomladno.

Poskus št. 8. Črna detelja, na globoki, srednje težki ilovici; predsadež oves; predgnojeno ovsu s hlevskim gnojem.

Pridelek suhe detelje na ha v q:

parc. št. I. 1. košnja 46,6, 2. košnja 35.—, skupaj 81,6;
parc. št. II. 1. košnja 32,2, 2. košnja 25.—, skupaj 57,2;
parc. št. III. 1. košnja 44,2, 2. košnja 37.—, skupaj 81,2.

Z gnojenjem se je pridelek povišal za 24 q na ha; jesensko gnojenje je učinkovalo nekoliko boljše kakor spomladno.

Poskus št. 9. Črna detelja, na plitvi peščeni ilovici; predsadež oves; predgnojeno ovsu s hlevskim gnojem.

Pridelek na ha v q:

parc. št. I. 1. košnja 42.—, 2. košnja 28,8, skupaj 70,8;
parc. št. II. 1. košnja 34.—, 2. košnja 21,4, skupaj 55,4;
parc. št. III. 1. košnja 41,8, 2. košnja 29,8, skupaj 71,6.

Jesensko gnojenje je zvišalo pridelk za 15,4 q, spomladno pa za 16,2 q na ha, torej spomladno za 0,8 q na ha več.

Kakor travniški poskusi, tako so tudi poskusi za detelje pokazali, da je jesensko gnojenje povprečno bolj učinkovalo kakor spomladno in da je jesensko gnojenje bolj koristilo prvi košnji, spomladno pa naslednji (izvzemši poskus št. 7., kjer je učinkoval pač tudi hlevski gnoj). Iz tega bi bilo posneti, da je tudi deteljam dobro za časa gnojiti, če naj pridejo gnojila pravočasno do polne veljave.

Za kritje stroškov takega gnojenja deteljam je bil — računano po preje označenih cenah — potreben večji pridelek 22 q suhe detelje na ha; kar se je pridelalo nad to množino, je smatrati kot dobiček, ki se je dosegel pri poskusu št. 8., v še večji meri pa pri poskusu št. 7., kjer je izkazalo spomladno gnojenje na ha 900 Din, jesensko pa 1260 Din čistega dobička.

(Dalje sledi.)

Umetna gnojila pri krompirju.

Krompir spada med najvažnejše naše rastline. Danes nam ne sme biti vseeno, koliko ga na določeni ploščini pridelamo. Prizadevati si moramo, da ta pridelek zlasti dandanes pospešujemo, ker ga napadajo razne bolezni in mu kvarijo letino. Krompir moramo ščititi pred boleznimi, po drugi strani pa delati na to, da se dvignejo dosedanja pridelki. Ni vseeno za kmeta, ali pridelka na oralu svoje njive 5000 kg ali pa 10.000 kg.

Krompirju gnojimo s hlevskim gnojem. Izkušnje pa uče, da se izvrstno sponašajo tudi umetna gnojila, če jih rabimo poleg hlevskega gnoja kot nekaj priboljšek. Je nekaj sličnega kakor z močnimi krmili pri živinoreji.

Zanimiv je v tem pogledu uspehi dodanih umetnih gnojil, ki ga je dosegel neki štajerski kmet po imenu Drag. Rab pri Steinakirchenu, ki naj ga vsaj deloma, in sicer zunaj na njivi, pojasnjujejo tudi pod. 18., 19. in 20. Ves pridelak pri tem poskusu je pokazal, da so se umetna gnojila prav dobro izplačala in da je bil zlasti tudi učinek kalijeve soli posebno izdaten.

Pri tem poskusu se je pridelalo samo s hlevskim gnojenjem 18.220 kg krompirja na 1 ha, z dodanimi umetnimi gnojili pa v prvem slučaju 26.590 kg, torej več za 8370 kg, in v drugem slučaju, kjer manjka kalija, pa samo 22.870 kg ali več za 3720 kg. Če računamo 1 kg krompirja po 1 Din, imamo v prvem slučaju za 8370 Din, in v drugem slučaju za 3720 Din več pridelka.

Če računamo stroške za umetna gnojila po današnjih cenah na II. parceli s 1600 Din brez drugih stroškov, in na III. parceli s 1300 Din (za podlago

na parceli III., ki je bila gnojena z umetnimi gnojili brez kalijeve soli, se je pridelalo 22.870 kg krompirja, in na parceli II., kjer je bila tudi kalijeva sol,

Pare. I.

Pare. II.

Pare. III.

Pod. 18. Krompir, pognojen s hlevskim gnojem, brez umetnih gnojil.

Pod. 19. Krompir, pognojen s hlevskim gnojem in vsemi tremi vrstami umetnih gnojil.

Pod. 20. Krompir, pognojen s hlevskim gnojem in umetnimi gnojili brez kalijeve soli.

Gnojilo in pridelalo se je pa na teh treh parcelah po vrsti od leve na desno kakor sledi:

Pare. I.

Pare. II.

Pare. III.

Gnojila za 1 ha: Hlevski gnoj
brez umetnih gnojil.

Hlevski gnoj in umetna gnojila:
200 kg kalijeve soli,
300 kg superfosfata,
200 kg čilskega solitra.

Hlevski gnoj in umetna gnojila:
300 kg superfosfata,
200 kg čilskega solitra.

Pridelek na 1 ha: 18.220 kg.

26.590 kg.

22.870 kg.

sem vzel sledeče cene: 100 kg kalijeve soli 150 Din, 100 kg superfosfata 100 Din in 100 kg čilskega solitra 500 Din), potem vidimo, kako lep uspeh so dala v tem primeru umetna gnojila. Vidimo pa tudi, kako velik in važen je bil učinek kalijeve soli, kajti

pa 26.590 kg, torej za 3720 kg več, kar bi zneslo v denarju 3720 Din.

Vredno je, da delamo tudi pri nas take poskuse in da se na lastne oči prepričamo, kaj velja dodatno gnojenje krompirja z umetnimi gnojili! **R.**

Živinorejski odbori v kranjskem okraju.

(Dalje in konec.)

3. Delovanje v l. 1925.

V tem letu so imeli živinorejski odbori skupaj 14 polnoštevilih sej. Poročilo navaja sledeče uspehe:

1. Vzdrževalno podporo (ob licenciranju) je dobilo 114 bikov, 19 merjascev ter 8 žrebcev.

2. S posredovanjem živinorejskih odborov je bilo nakupljenih 15 bikov in 10 merjascev.

3. Priredilo se je dvoje premovanj, in sicer za goved in za konje: premovanih je bilo 89 krav govedi in 32 kobil in žrebet.

4. Nagrado za dobro izrejo mladih bikov je dobilo 20 kmetovalcev.

5. Velesejma (razstave) se je udeležil z 19 govedi, in so bile vse živali odlikovane, in sicer 4 s I., 10 z II. in 5 s III. nagrado.

6. Priredilo se je po strokovnem voditelju preko 30 predavanj o živinoreji.

Vsi trije živinorejski odbori (Kranj, Škofja Loka, Tržič) podpirajo in imajo v evidenci 98 oplemenjevalnih postaj za bike, 29 za merjasce ter 6 za žrebce.

Za to delo so živinorejski odbori uporabili l. 1925. iz lastnih sredstev okrog 60.000 Din in le majhen del je odpadel na državne podpore.

4. Načrti za bodoče delovanje.

Poleg navedenega vsakoletnega dela, imajo živinorejski odbori po svojem programu še sledeči namen:

1. Pridobiti rejce za pravilno odbiro in izrejo telet, zlasti bikcev, v posameznih odsekih.

2. Poiskati primerne pašnike za vzgojo odbranih najboljših bikcev, da se na pašnikih utrdijo in tako plemensko usposobijo.

3. Vpeljati splošno zamenjavo plemenjakov, da se prepreči škodljivost krvnega sorodstva.

4. S skupno organizacijo odborov plemenskega okrožja pridobiti trg za prekoštevilo plemensko živino.

5. Glavno in najvažnejše delo pa je organizacija občinskih živinorejskih odsekov, da bodo sposobni

za samostojno in podrobno delo; živinorejski odbor bo le tedaj mogel svojo nalogo uspešno izvajati, če bodo občinski živinorejski odseki delovni in vneti.

Čim pokaže občinski živinorejski odsek zado- stno zmožnost s svojim delom za povzdigo živino- reje, je s tem podan glavni pogoj, da se na njegovo mesto lahko upostavi živinorejska zadruga. Le za- druga s tako predvzgojo nam jamči, da se bo lahko uspešno lotila svoje naloge: podrobnega dela za na- predek in nadaljnji razvoj naše živinoreje. Brez take predpriprave naj bi se ne ustanovila nobena živino- rejska zadruga, ker bi bilo njeno delo in njen uspeh zelo dvomljive vrednosti, kakor nam je to preteklost že do dobra pokazala.

Že iz teh ozirov je želeti, da bi se delovni živi- norejski odbori povsod ustanovili, da pridemo po njih do podrobnega živinorejskega dela, s katerim edino je dana možnost, da dvignemo živinorejo na višjo stopnjo.

Mlekarska razstava v Ljubljani.

Anton Pevc.

V dnevih od 28. avgusta do 8. septembra t. l. priredi Ljubljanski velesej v svojih razstavnih pro- storih poleg drugih razstav tudi pokrajinsko **mle- karsko razstavo**. Tekmujejo naj sirarski in maslar- ski izdelki slov, mlekarn in tudi tvornice mlekar- skih strojev in potrebščin. Stroški za udeležbo bodo malenkostni; le dovoz in odvoz razstavnega blaga morajo mlekarne same nositi, pri čemer je za želez- niško prevoznino računati 50% popusta. Vabila k udeležbi razpošilja velesejska uprava. V teh črti- cah hočem opozoriti naše mlekarne na nekatere naj- važnejše točke za izdelavo prvovrstnih, za tekmo na razstavi sposobnih mlečnih izdelkov.

I. Trdi siri švicarskega tipa.

V naših mlekarnah izdelujemo **bohinski sir**, ki je rad zaprt kakor mlo („slepo testo“) in **trdi sir po švicarskem načinu**, ki je navadno napilnjen, z nebrojnimi luknjami v testu, podoben šolski gobi. Naša domača trgovina da prednost slednjemu, ker je za gotovo težo odrezani kos večji. Želja trgovca in konsumenta pa je vendar dobivanje sira z dobrim okusom in z lepimi velikimi „očesi“ v testu, odnosno sira, kakršnega nudi Švica v svojih prvovrstnih zre- lih, sočnatih („solzečih se“) ementalcih.

Ementalski sir zahteva prvovrstno mleko od povsem zdravih krav, krmljenih s čim bolj dišečo (aromatično) krmo. Naravne pogoje za pridobiva- nje takega mleka imamo v Sloveniji; manjka pa nam razumevanja švicarskih kmetov in strokovnega znanja švicarskih sirarjev. Temeljni kamen švicar- skega ementalskega sirarstva je **stroga disciplina pri dobavi mleka**.

Naši sirarji morajo istotako postati bolj do- vzetni za napredek. Sirarstvo je prastara panoga; vendar najbolj konservativen sirar ne sme trditi, da so že za časa kralja Davida jedli ementalca v današnji kakovosti in da se moramo zato držati na- ukov starih in ne preizkušenj novodobnih strokov- njakov. Toliko strokovnega pouka kakor v Švici jim v naših prilikah ne moremo nuditi: smo sicer agrarna država, manjka pa nam denarja za pospe-

ševanje kmetijstva. Kmet in mlekar naj si pomagata kakor vesta in znata. V tem večji meri mora zato sirar slediti tiskanim navodilom in ustnemu pouku svojega mlekarskega instruktora; v njem in pa v lastnem temeljitem (eksaktnem) preizkušanju je zaenkrat osredotočen ves napredek, ki je mogoč v naših prilikah. Pri izdelavi sira švicarskega tipa za razstavo in sira sploh pa upoštevajmo nastopna navodila:

1. Pazi na mleko!

Poduhaj, ko odpreš vrč in pokusi po mož- nosti vsak dan vsako mleko. Poleti je redno ugotavljanje kisline mleka v kotlu neobhodno potrebno (navodila najdeš v knjigi A. Pevc, Mlekar- stvo s črticami o živinoreji, knjigarna Kleinmayr & Bamberg v Ljubljani, cena 25 Din) in tej primerno se prida mleku 3 do 12% vode, s čemer kislino zui- žamo; normalno mleko za švicarski sir imej 7½ stopinj kisline po Soxhlet-Henkelu. Če le mogoče, uvedi tudi redne kipele poskušnje.

2. Vsako sirišče ni dobro.

Švicarski sirar je doslej najbolj cenil naravno sirišče, to je pri 30° do 36 v siratniki vodi namočene zrezane, najmanj 3 mesece stare telečje želodce; zbog visokega gretja ementalskega sira v kotlu in v kipele kleti je testo rado bolj krhko („kratko“); za tvorbo lepih „očes“ pa je potrebno čim bolj „dolgo“, elastično testo, kakršnega je lažje doseči z narav- nim, nego s tvorniški sirišnimi praški in tekoči- nami. Med slednjimi napravlja izjemo tudi glasom mojih ugotovitev v naših sirarnah najnovejše „pepto- sirišče“, prašek z močjo 1 : 150.000 od trdnosti „Che- mische Industrie J. Spohr, Lugano, Švica“, ki pu- šča strd v kotlu bolj mehko in testo sira med zo- renjem bolj dolgo nego naravno sirišče ter nudi zato povprečno finejši izdelek od slednjega. V Ljubljani ga je dobiti pri Združenih mlekarnah d. d. Na vsako žličko tega praška je vzeti za raztop 200 cm³ mrzle vode (¼ litra) in preden prilijemo sirilno raztopino v mleko, pridamo za vsako žličko 25 kapljic na- vadne, **tehniško** čiste solne kisline (se dobi v lekar- nah ali v Tvornici kemičnih izdelkov d. d. v Hrast- niku) ali n. pr. na 6—8 žličk sirilnega praška, 1—1½ l vode in 1—1½ jedilne žlice solne kisline. Uporaba solne kisline se zdi poleg pepto-sirišča nekoliko ne- rodna, vendar mora biti sirarju kakovost sira pred- vsem merodajna.

(Dalje sledi.)

Katere sorte žlahtnih trt naj sadimo po dolenjskih vinogradih?

(Bohuslav Skalicky.)

Mnogo se je že pisalo o trtnih vrstah, ki naj bi se sadile in razširjale po naših dolenjskih vinogra- dih, pa vendar to vprašanje še danes ni končno re- šeno. Zato sem se namenil, da tudi jaz k temu vpra- šanju doprinesem svojo sodbo, temelječo na več ka- kor tridesetletnih opazovanjih in praktičnih izkušnjah.

Ko so vinogradniki pred 25 do 30 leti svoje vi- nograde v prvič obnavljali, so sadili oziroma cepili večinoma vse povprek, ne da bi vprašali, kakšno vino bodo pridelali. Glavni namen jim je bil pride- lati **čim prej in čim več vina**.

Danes pa, ko v mnogih krajih vinograde že v **drugič** zasajamo, ne smemo delati istih napak kakor tedaj, ampak izkoristiti moramo že skoraj 30-letne dosedanje izkušnje z novo trto in upoštevati pri tem tudi novo nastale razmere na vinskem trgu.

Žalibog pa stoji večina vinogradnikov še danes na istem stališču kakor pred 30 leti, to je, da naj se sadijo, oziroma cepijo po vinogradih le domače trtne vrste, ki veliko rodijo in ki dajejo dosti vina, ne glede na to, kakšne kakovosti je vino. Zato slišimo najbolj hvaliti le **domače** vrste trt, in sicer navadno le tiste, ki so prejšnje leto dobro obrodile. Če je n. pr. lani dobro obrodila črnina, hočemo letos vsak saditi le črnino, če bo pa drugo leto obrodila bolj kraljevina, bo vse drlo le za to vrsto.

Iz tega vidimo, kako malo misli naš vinogradnik, ko gleda le na uspeh zadnjega leta in se za vse drugo premalo zmeni. Če bomo tako delali, ne pridemo nikdar do zaželenega cilja.

Vprašanje sort, ki jih je po naših vinogradih saditi oziroma cepiti, zahteva veliko temeljitega in resnega preudarka in veliko uvidevnosti, več, kakor je ima v tem oziru večina naših gospodarjev.

Če to vprašanje pravilno rešujemo, se moramo predvsem vprašati, ali naj na Dolenjskem gojimo **kvalitetno** ali pa **kvantitetno** vinogradništvo, to je ali naj gledamo samo na **kakovost** vina, brez ozira na množino, ali pa samo na **množino**, brez ozira na kakovost. Šele, ko bomo to vprašanje rešili, lahko sodimo o trtnih sortah, ki naj jih razširjamo.

Za čisto **kvalitetno** vinogradništvo (pridelovanje na dobroto) pri nas razmere niso ugodne. Neugodno vinsko podnebje, povečini mala vinogradniška posest, slabe kleti, pomanjkanje denarnih sredstev in končno tudi pomanjkanje odjemalcev za prvovrstna buteljska vina, ni temu načinu vinogradništva prikladno. Kvečjemu posamezni, večji posestniki najbolj ugodnih vinskih leg, ki razpolagajo z večjo obratno glavnico, bi se lahko z uspehom lotili čisto kvalitativnega vinogradništva, kakor se n. pr. goji na posestvih bivše štajerske hranilnice v Podlehniku in drugod po Štajerskem.

Pa tudi čisto **kvantitetno** vinogradništvo (pridelovanje na množino), ki se mu tako rad nagiba naš mali in srednji vinogradnik, **ni na mestu**. Kaj nam pomaga, če imamo vina polno klet in nihče po njem ne vpraša. Zato, da bi se morda v njem kopali, ga vendar s trudom in velikimi stroški ne pridelujemo. Vino nizke kvalitete pridelujejo v Banatu in po drugih južnih pokrajinah v toliki obilici in tako poceni, da bi se v njem že zdavnaj Slovenija utopila, ako bi prevozní stroški ne bili tako visoki. Le veliki oddaljenosti in visokim železniškim tarifom se imamo zahvaliti, da to vino ni že uničilo naše, povečini kvantitetno vinogradništvo.

Banaško vino nam že danes dela po Gorenjskem in drugod veliko konkurenco in bo ta konkurenca čimdalje večja; temu pa se moremo ubraniti le na ta način, da postavimo na domač trg vina boljše kvalitete in prijetnejšega okusa kot so banaška. Kdor tega ne vidi in na to ne misli, je podoben ptiču noju, ki vtakne glavo v pesek, da ne vidi bližajoče se nevarnosti. Kaj naj šele rečem o onih vinogradnikih, ki sade **šmarnico** in drug plevel po naših vinogradih?

Pa tudi okusu vinopivcev se moramo prilagoditi, ki nagiba danes k boljšim, močnejšim vinom. Pravili predvojnih „cvičkarjev“ je pri nas že dokaj malo in vsak, ki pride v gostilno, hoče imeti le „ta boljšega“. To nam lahko potrdijo vsi gostilničarji, zlasti po Gorenjskem in pa tudi naši vinogradniki sami, ki hodijo tja gori svoje vino ponujati. Danes je prevladal po teh krajih „štajerc“, to je močnejše belo vino, ki mu je dal štajerc le ime, moč (jakost) pa brat dalmatincev.

(Dalje sledi.)

Razkisanje vina.

(Dalje in konec.)

3. Razkisanje potom prekipeanja.

Pri tem razkisanju ne gre za zmanjšanje celotne množine kislin, marveč le za njeno delno znižanje. To se pravi, da zvišamo množino gotovih sestavin v vinu in s tem nekako prejšnje stanje zrušimo. Najbolj pripraven način zvišati eno izmed vinskih sestavin obstoji v pomnoženju alkohola, ki obenem povzroči izločenje vinskega kamna. Kisline pa, ki nastanejo pri tem kipeanju, se na ta način izenačijo. S tem, da smo zvišali v vinu množino alkohola, smo istočasno znižali, razen ostalih vinskih sestavin, tudi kislino. Ne samo to, mi smo s tem vplivali tudi na okus vina, kajti večja množina alkohola močno omili ostro kislino in neubrani okus šibkejših in kisljih vin.

Potemtakem se sme smatrati v širšem pomenu besede tudi prekipeanje kot nekaj posreden ali indirekten način razkisanja močno kisljih vin.

Prekipeanje prišteva vinski zakon k popravilu vin in ga dopušča potom dodavanja naravnega sladkorja (v suhem stanju). Vendar pa zahteva zato od pristojne oblasti tozadevnega dovoljenja. Namesto sladkorja se vinu tudi lahko doda mošt. Tu pa ni potrebna nobena prijava.

Koliko se doda v posameznih slučajih sladkorja vinu in kako se vrši ta način razkisanja, je poglavje zase. Vsekakor razkisanje potom prekipeanja ni lahka stvar in zahteva kurjenih kletí, razentega še drugih kletarsko-tehničnih priprav ter poznavanja vseh tozadevnih procesov mikološke narave. Ni baš lahko vpeljati dobro kipeanje v tekočinah, ki so vsled prisotnosti alkohola protivne razmnoževanju kvasnih gliv.

V splošnem pa je okus prekipelih vin precej neharmoničen ter večkrat grenčičast.

4. Razkisanje potom rezanja.

Ta način razkisanja je zelo razširjen in brezdvomno najboljši. Pa žalibog, da se tega načina ne more posluževati tudi mali viničar, ker mu ponavadi ne dostaja za to potrebnega reznega materiala.

Razkisanja in sploh zboljšanja vin na omenjeni način se poslužujejo povečini le vinski trgovci, kajti njim je lahko nabaviti si milejša vina in jih rezati s kislejšim.

Rezanje zahteva skozinskozi izvežbanega poznavalca vin in okusa svojih konsumentov. Rezanje je takorekoč umetnost zase, ki zahteva zelo dobro razvitih čutil.

Končno naj še omenim en nov način razkisanja, ki ga priporoča M. P. Carles (glej Jahresbericht f.

Agrikulturchemie, Jahrg. 10). Ta način obstoji na podstavi močnega ohlajenja vina in istočasnega uvažanja zračnega kisika pri neprestanem mešanju vina.

V koliko je ta način sposoben znižati kisel okus vina, morejo izpričati le tozadevni poskusi.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Vprašanje 29. V našem kraju imajo nekateri čebelarji panje driskave in ne vemo, ali je to gniloba ali driska, ki po kislem diši in ves panj je onesnažen. **Kako se spozna čebelna gniloba in kako se zatre?** (A. S. v S.)

Odgovor: Čebelne gnilobe ni težko spoznati, pač jo je pa težje zatreti. V panjih, napadenih po tej bolezni, opazimo sledeče: Zalega je raztresena, pokrovec posameznih celic so vdrti, nekateri imajo pa majhno luknjico v sredi. Če sežemo z vžgalico v tako celico, bomo potegnili iz nje mrtvo že razkrojeno zalego, ki se vleče več ali manj kakor mizarski klej in smrdi. Panji kot taki niso znotraj ponesnaženi. Gnilobo boste zatrli le tedaj, če boste bolne čebele zažveplali, panje in orodje pa temeljito razkužili (obžgali s spajalno svetilko). Obrnite se na bližnjo čebelarstvo podružnico za pomoč in temeljit pouk, kar ne moremo storiti z nekoliko besedami. — Driska ni nalezljiva čebelna bolezen in nima z gnilobo nikakega stika. Pač pa grižavi panji čez zimo tako opešajo, da niso več za plemo. Svetujemo Vam, da naročite „Slovenskega Čebelarja“, tam boste našli mnogo, kar tudi Vam ne bo škodovalo vedeti. **A. B.**

Vprašanje 30. Na travniku imam polno ušivca. Mestoma raste samo ta plevel. Kaj naj napravim, da se ga iznebim? **Kako je na travnikih zatirati ušivca?** (L. P. v P. pri Š.)

Odgovor: Ušivec ali jesenski podlessek je zelo škodljiv plevel naših travnikov. Prikazuje se dvakrat na leto, pozno na jesen v podobi nežnega cvetja (potem, ko smo spravili otavo) in zgodaj spomladi v podobi bujno rastočih in temnozelenih šopov listja. Proti temu travniškemu plevelu nimamo drugega pripomočka kakor pletev od leta do leta, dokler ne izgine. Jeseni ga je treba v cvetju opletiti, spomladi pa pogrnati listje. To delo lahko opravijo tudi otroci. Travniki potrebuje ravnotako dela in pletve kakor njiva, če hočemo, da bodo pridelki več vredni in da se ne bo širil plevel namesto dobrih trav in detelj. **R.**

Vprašanje 31. Naša zimska pšenica je letos kakor popaljena. Skrajša je izgledala, kakor da je pozebla, pri natančnem ogledovanju smo pa opazili, da je sredi srca majhen črvček, ki se je deloma že izpremenil v bubo. Ali ni to ličinka od takomenovane švedske mušice? **Kako se varujemo pred škodo na žitnem polju, ki jo povzroča švedska mušica?** (S. T. v R.)

Odgovor: Ta škodljivka na ondotni pšenici je švedska mušica (nem. Fritfliege, lat. Oscinis frit.), ki je napadla zimsko strni že lansko jesen. Prikazuje se le na zgodnjih posetvah, zato je v tako prizadetih krajih sejati zimsko žito rajše bolj pozno. Prikazuje se tudi na spomladnem žitu; tega moramo zaradi tega pa zgodaj sejati, da se rastline zadostno okrepe in razvijejo, preden jih napada ta mušica. Mušica izleze prvič konci aprila in leta že maja. Drugi njen zarod pride junija na dan, tretji pa avgusta in leta do sredi septembra. Drugi zarod je nevaren žitnemu zrnju. Ker se ličinka zabubi v žitni bilki spodaj pri tleh, moramo strnišče takoj po žetvi podorati, da jih na ta način prej in po možnosti pokončamo. Jesenska setev naj se vrši pozneje, ko že nehajo

samec z zalego jajčec, torej proti koncu septembra in v oktobru. **R.**

KMETIJSKO-ŠOLSKI VESTNIK.

Kmetijska šola na Grmu je 31. marca t. l. zaključila svoj zimski semester in s tem tudi **zimsko šolo**. Prvi tečaj zimske šole je obiskovalo 13 učencev, in sicer 7 Gorenjcev, 5 Notranjcev in 1 Dolenjec, drugi tečaj tudi 13 učencev in to 8 Gorenjcev, 4 Notranjci in 1 Dolenjec, skupaj torej 26 učencev. Zaključni izpit je položilo 13 učencev II. zimskega tečaja, in sicer 4 s prav dobrim uspehom, 4 z dobrim in 5 z zadostnim uspehom. Kot najboljši absolvent zimske šole je prejel pohvalno diplomu Anton Burkeljca iz Laz v Tuhinju. **Letno šolo** obiskuje 32 učencev, in sicer 14 Dolenjcev, 3 Gorenjci, 3 Notranjci, 2 Primorci, 5 Korošci, 4 Štajerci in 1 Hrvat. Poleg tega se pa na šoli vežba še 7 gospodarskih vajencev in 2 praktikanta.

Gospodinjstva šola v Šmihelu je zaključila svoj 5 mesečni zimski tečaj 31. marca t. l. Šola je obiskovalo 26 učenek, in sicer 13 internih in 13 zunanjih. Od teh je bilo 21 z Dolenjskega, 3 iz Belokrajine in 2 s Štajerskega. Osem učenek je dovršilo šolo z izbornim, 5 s prav dobrim, 8 z dobrim in 5 z zadostnim uspehom. Na šoli sta poleg dveh sester iz samostana de Notre Dame poučevala tudi dva strokovna učitelja grmske šole.

Denarna podpora obiskovalcem petdnevnega kletarskega učnega tečaja na srednji vinarski in sadarski šoli v Mariboru, ki začne, kakor smo že poročali, v torek, 4. maja ob osmih in konča v soboto 8. maja, se izplača kmetiskim vinarjem in njih odraslim sinovom, ki prinesejo s seboj uradno potrdilo svoje občine o siromaštvu in da imajo doma **svoje** kletarstvo. Obiskovalci drugih, tudi že razglašanih, enodnevnih učnih tečajev ne morejo dobiti nikake podpore. Samo podpore resnično potrebni se naj javijo zanj ob začetku tečaja z navedenim uradnim dokazilom, ker so sredstva za to, ki jih je dovolilo ministrstvo za kmetijstvo, omejena. Direktor Andrej Žmave.

Učni tečaji na srednji vinarski in sadarski šoli v Mariboru. Od letošnjih 10 učnih tečajev se jih je izvršilo pet (precepljanje sadnega drevja dvakrat, sajenje in eskrbovanje sadnega drevja, trsna rez in obdelovanje zemlje, gnojila in gnojenje ter semenarstvo). Le nekateri tečaji so bili bolj obiskani. Najboljši obisk (okoli 70 zanimancev) zaznamuje vrtnarski tečaj z dne 19. aprila, ki ga je še posebej priredila na tem zavodu Mariborska podružnica Sadarskega in vrtnarskega društva za Slovenijo. Ostalih pet tečajev se vrši po naslednjem redu: **A. Vinarski in kletarski tečaji.** 1. Cepljenje in trsnicarstvo v sredo (28. aprila); 2. petdnevni kletarski tečaj od torka do vključljivo sobote (4.—8. maja) in 3. grozdni sukač in vprežno orodje v vinarstvu v soboto (22. maja). **B. Poljedelska tečaja.** 1. Rastlinski škodljivci in bolezni v ponedeljek (3. maja) in 2. krma in krmljenje v torek (25. maja). Začetek vsak dan ob 8. uri. Pouk je brezplačen. Zanimancem, ki so se pisмено že prijavili za obisk tečajev, se piše še posebej. Udeležujejo se tečajev lahko tudi drugi, v kolikor bo prostora. Za cepljenje se potrebuje cepilni nož. — Direktor Andrej Žmave.

Cepilni tečaj. Sadarski odbor za okraj Radovljica priredi v nedeljo, 2. maja t. l. v Ratečah pri Kranjski gori (pri županu) **celodnevni sadarski cepilni tečaj**. Odbor vabi vse zanimance iz okoliša Rateč in Kranjske gore, osobito mlajše posestnike in mladeniče, da se udeležijo tega tečaja v čim večjem številu. Udeležencem se priporoča, da prinese s seboj cepilno orodje ali vsaj dobro nabrušen žepni nož! Tečaj se prične ob osmih zjutraj.

GOSPODARSKE STVARI.

Poziv gospodarskim krogom! Letošnji IV. mednarodni vzorčni velesejm se vrši od 26. junija do 3. julija. Uprava Ljubljanskega velesejma je postala stalna. Z milijoni dinarjev letno prireditve, kjer se je nazorno dokazovalo, da je obstoj za propagando je privabila stotisoče obiskovalcev na vsako-Slovenije omogočen samo z razvito in uspevajočo industrijo, obrtjo in trgovino. Udeležba kakor razstavljalca ni samo v največjo moralno in tudi materijalno korist poedine tvrdke, marveč tudi dolžnost vsakega zavednega gospodarja. Uprava velesejma naproša vse one tvrdke, ki se še niso prijavile, da to nemudoma store. Da se zamorejo udeležiti velesejma tudi manjša podjetja, je cena za razstavne prostore znižana za 40 odstotkov. Vzorno izvedena organizacija in propaganda za obisk odvisi od pravočasno zbranih prijav. Naprošeni ste vsi, da se poženite.

Avstrijska uvozna carina za kmetijske pridelke. Agrarni krogi v Avstriji odločno zahtevajo, da se poviša sedanja uvozna carina na naše pridelke. Tudi avstrijska vlada zagovarja to povišanje in izjavlja, da mora na ta način ščititi svoje domače poljedelstvo. Pri tem zagotavlja, da se s povišanjem uvozne carine ne bodo dvignile cene živlenskimi potrebščinam, ampak se bo s tem omogočila samo domača konkurenca. Povišati hočejo zlasti uvozno carino na meso in mesne izdelke, na mleko in deloma tudi na žito in moko. S povišanjem avstrijske uvozne carine bodo prizadete vse sosednje države, najbolj pa Madžarska in naša Jugoslavija.

KMETIJSKE NOVICE.

Oglas o poškodbah sadnih dreves. Okrajni zastop ptujski ima posajeno sadne drevje ob okrajnih cestah. Letos je posadil na novo 250 sadnih dreves. Zlikovci pa vsako leto poškodujejo drevesa, osobito novo posajena poškodujejo na ta način, da jim polomijo vrhe, da jih prelomijo čez sredo ali pa izrujejo, ali da jih sploh pokradejo. Dne 15. marca t. l. so bila polomljena tri novo nasajena drevesa na okrajni cesti Ptuj-Maribor v kilometru 4—5. Dalje je bilo dne 13. marca t. l. na okrajni cesti Ptuj-Zavrč v km 5—6 polomljenih 10 dreves, eno drevo je bilo pa izruvano in odnešeno. Istotako so bili pokvarjeni novo napravljeni kažipot. Okrajni zastop krivcev ni mogel dobiti v roke. Gotovo pa so krivci nekaterim ljudem znani. Da dobi krivce in jih dovede zaslužni strogi kazni, razpisuje nagrado od 50 do 100 Din vsakemu, ki naznani pravega krivca. Krivce je prijaviti na okrajni zastop v Ptuj.

Živinska razstava v Novem mestu. Podružnica Kmetijske družbe v Novem mestu naznanja: Živinska razstava se bo vršila 30. maja t. l. v nedeljo, od devetih dopoldne do štirih popoldne. K razstavi bodo pripuščene: 1. enobarvne (sive, pšenične in rjave) krave in telice, breje ali s teleti, enobarvni bikji od 1 leta naprej. Biki, krave in telice, ki vozijo, naj se naprežejo. 2. Žrebec od 1 leta naprej, toplo- in mrzlokrvni, kobile od 3 let naprej, toplo- in mrzlokrvne, breje ali z žrebeti, mlade kobilice 1 in 2 letne. 3. Merjasci od ½ leta naprej (požlahtnjenih pasem) svinje breje ali s praseti. — **Kmetovalci!** Poslužite se prilike, razstavite svoje lepe živali. Zato naj se vsak, kdor misli kako žival razstaviti, obvezno pripravi do 15. maja t. l. pri podružnici Kmetijske družbe v Novem mestu. Kdor se do tega časa ne pripravi, ne bo pripuščten k razstavi. Lepe živali bodo dobile primerne nagrade. Za bolj oddaljene živali priskrbimo hleve in tudi krmo. Kmetijski strokovnjaki Slovenije, ki se za razstavo zanimajo, se vabijo, da jo posejite. Na razstavo bo vabljen ministrstvo poljedelstva v Beogradu in bo dana možnost živali prodati.

URADNE VESTI.

Zapisnik seje glavnega odbora Kmetijske družbe za Slovenijo
dne 15. aprila 1926.

Sejo je vodil predsednik g. **Sancin**. Navzoči so bili gg.: podpredsednik **Pipan**, odborniki: **Ažman, Bajuk, Brenčič, Hočevnar, Hribernik, Jan, dr. Jančič, Košar, Meden, Petovar, Remškar, Skalický, Supanič in Urek** ter pregledovalca računov **Piber in Roškar**. Zapisnikar je bil družbeni tajnik inž. **Lah**.

G. predsednik je ob tričetrt na enajst otvoril sejo, pozdravil navzoče, ugotovil sklepčnost in pozval tajnika, da prečita zapisnik zadnje odborove seje od 8. januarja 1926.

Zapisnik se je odobril.

Poročilo predsedništva. G. predsednik je podal pojasnila glede preložitve odborove seje, prvotno sklicane za 18. marec. Preložena je bila na željo več odbornikov, ki so bili ta dan zadržani. Svojo odsotnost na tej seji so opravičili gg. **Jarc, Mencinger in Hrastnik**. Tudi **Veliki župan mariborske oblasti** je izjavil, da ne more poslati zastopnika, ker je g. inž. **Zidanšek** zadržan.

Spomnil se je vpokojenega družbenega drevesničarja **Josipa Urbančiča**, ki je preminul 26. januarja t. l. Pozval je navzoče, da so se v počaščenje spomina pokojnika dvignili s sedežev. — Glavni odbor je uredil prejeme vdovi po pokojnem **Josipu Urbančiču**.

G. predsednik je poročal, da je januarja posredoval v Beogradu glede odprave carine na modro galico, umetna gnojila in kmetijske stroje, toda žal brez uspeha. Interveniral je tudi glede podpor za Kmetijsko družbo ter dosegel, da se ji je dovolilo 40.000 Din za prirejevanje kmetijskih tečajev po deželi ter za režijske stroške. — Mestni magistrat ljubljanski bo razširil Poljansko cesto, v kateri namen bo družba morala odstopiti del svoje drevesnice. Za to bo magistrat ob cesti napravil ograjo na svoje stroške in dovolil družbi odškodnino 5000 Din. — S 1. majem se preseli družba z zalogo blaga iz dosedanjih prostorov za kolodvorom v družbeno drevesnico na Poljanah. Za adaptacijo novih skladišč bo treba prenoviti nekatere prostore v drevesnici. — Namesto pokojnega **Urbančiča** je začasno nastavljen za drevesničarja **Ivan Brecljnik**, ki se mu določijo prejeme. — Poročilo predsedništva se je odobrilo.

Poročilo tajništva. Kmetijska družba je morala tekom tega leta večkrat posredovati pri oblastih v varstvo kmetijskih interesov. Vložila je številne prošnje in dopise za ukinjenje uvozne carine na modro galico, umetna gnojila in kmetijske stroje, toda žal so bili vsi ti koraki brezuspešni. Protestirala je proti naredbi o prodaji strupov, ki ovira oddajo modre galice vinogradnikom. Ta protest se je upošteval in je sedaj uvoz in prodaja galice popolnoma prosta. Pri velikih županib obeh oblasti je ugovarjala proti oviram, ki se delajo živinorejcem pri klanju lastne živine doma in odprodaji mesa na drobno. Dosegla je znižanje mestne uvoznine v Ljubljani na umetna gnojila. Protestirala je pri velikem županu mariborske oblasti proti ukinjenju občinskih doklad za prospeh živinoreje v koroških občinah. (Glavni odbor je posebno odobril nastop Kmetijske družbe v tem vprašanju). Posredovala je tudi v drugih zadevah, ki se tičejo interesov kmetijstva.

Raznim oblastim in gospodarskim korporacijam je družba podala razne izjave in strokovna mnenja. Tako je pojasnila Trgovski zbornici svoje stališče glede uvedbe posebne jadranske tarife na železnice; mariborskemu velikemu županu glede umestnosti znižanja mere za lovjenje sulcev, obema velikima županoma mnenje glede dovolitve novih živinskih sejmov itd. Pri podrobni obravnavi glede stališča, ki ga zavzema Kmetijska družba glede dovolitve novih sejmov je glavni odbor skle-

nil, da se to vprašanje podrobneje razpravlja v eni prihodnjih odborovih sej.

Družba je priporočala razne prošnje svojih podružnic za podpore kakor tudi za dodelitev plemenske živine na merodajnih mestih. Razdelila je 330 kg ruskega lanenega semena, ki ji ga je dodelilo kmetijsko ministrstvo v svrhu preizkušnje v Sloveniji. Oba velika župana sta tudi podprla družbeno akcijo za izvedbo preizkusov z izvirno avstrijsko pšenico in ržjo.

Vloženih je bilo več prošenj za državne podpore, in sicer za kmetijski potovalni pouk, za kritje stroškov za „Kmetovalca“, za gospodinjstvo šolo in za družbene režijske stroške. Dosedaj je družba prejela od kmetijskega ministrstva 40.000 Din za kmetijsko-potovalni pouk.

V planinski svet pokrajinske komisije za agrarne operacije je na njegovo željo družba imenovala kot svojega zastopnika družbenega tajnika. Po svojih zastopnikih se je družba udeleževala raznih zborovanj in sestankov, kmetijskih in drugih korporacij, kakor n. pr. sestanka mlekarških interesentov in ustanovnega občnega zbora „Mlekarškega društva“ v Ljubljani, odborovih sej in občnega zbora konjerejskega odseka 1. oziroma „Konjerejskega društva za ljubljansko oblast“, posvetovanja pri velikem županu zaradi zastrupljanja poljskih miši, izrednega občnega zbora „Zveze industrijev“, na katerem se je nastopilo proti zatiranju industrije v Sloveniji, ob kateri priliki je družbeni tajnik izrazil stališče kmetijstva v tem vprašanju. (Konec sledi.)

VABILA

k občinim zborom podružnic Kmetijske družbe za Slovenijo.
SPORED:

1. Točke 1.—6. po § 31. družbenih pravil.
2. Slučajnosti.

Opomba: Opozarjajo se načelnikstva, da pravočasno (t. j. vsaj 10 dni pred izidom onega „Kmetovalca“, v katerem ima biti objavljena vršitev občnega zbora) pošljejo vabila in spored podružničnih občnih zborov Kmetijske družbi, kajti za veljavnost teh je merodajen izpremenjeni § 30., po katerem morajo biti občni zbori podružnic vsaj 14 dni pred razglasitvijo v družbenem glasilu z natančno navedbo kraja, prostora in časa.

Bled, v nedeljo, 16. maja 1926. ob treh popoldne v „Blejskem domu“;

Frankolovo, v nedeljo, 16. maja 1926. ob poldevetih popoldne v posvetovalnici posojilnice v „Društvenem domu“;

Homec, v nedeljo, 16. maja 1926. ob desetih popoldne v „Društvenem domu“;

Javor, v nedeljo, 16. maja 1926. takoj po popoldanski službi božji v župnišču;

Lom pri Trziču, v nedeljo, 16. maja 1926. po jutranji sv. maši pri načelniku;

Ribče-Hotič, na Binkoštni ponedeljek, 24. maja 1926. ob dveh popoldne pri Francu Cerarju v Verneku;

Stari trg pri Rakeku, v nedeljo, 16. maja 1926. ob osmih zjutraj v Kmetijski hranilnici in posojilnici v Starem trgu;

Šenčur, v nedeljo, 16. maja 1926. ob treh popoldne pri načelniku, Šenčur 134;

Šmarje pri Jelšah, na praznik, 29. junija 1926. ob devetih popoldne v dvorani g. Habjana;

Št. Jurij pod Kumom, v nedeljo, 16. maja 1926. ob sedmih zjutraj v „Društvenem domu“;

Št. Pavel v Savinjski dolini in okolica, v nedeljo, 16. maja po rani sv. maši v občinski pisarni;

Trbovlje, v nedeljo, 16. maja 1926. ob pol osmih zjutraj v osnovni šoli;

Trzin, v nedeljo, 16. maja 1926. ob devetih popoldne v ljudski šoli.

Reklamacije!

Pozivljamo načelstva podružnic in druge ude, da opozorijo one kmetovalce, ki so plačali udnino za l. 1926., pa ne dobijo „Kmetovalca“, ali im pa prihaja pod pogrešnim naslovom, naj to nemudoma sporočijo upravi „Kmetovalca“, da se take pomanjklivosti čimprej uredi. Opozarjamo tudi, da so prve številke letošnjega „Kmetovalca“ od 1. do 4. številke že pošte, torej jih udje, ki so pozneje plačali, ne morejo več dobiti.

Tržne cene v Ljubljani in v Mariboru.

Cene so navedene v dinarjih.

Ljubljana Maribor

Konji (prigon v Lj. 240, v M. 13):

1 par dobrih konj 4.000 do 14.000

Voli in krave (prigon v Lj. 82, v M. — glav):

1 kg žive teže I.	11 ⁰⁰ do —	— do —	— do —
1 „ „ II.	10 ⁰⁰ do —	— do —	— do —
1 „ „ III.	8 ⁵⁰ do —	— do —	— do —
1 „ „ krave, klobasariče	4 ⁰⁰ do 6 ⁰⁰	— do —	— do —

Teleta (prigon v Lj. 3, v M. — glav):

1 kg žive teže 12⁰⁰ do 13⁰⁰ — do —

Prasiči (prigon v Lj. 409, v M. 208 glav):

1 komad 6—8 tednov stari	20 ⁰⁰ do 34 ⁰⁰	12 ⁵⁰ do 150
1 „ 3—4 meseca „	—	350 ⁰⁰ do 360
1 „ 5—7 „ „	—	400 ⁰⁰ do 425
1 „ 8—10 „ „	—	450 ⁰⁰ do 560 ⁰⁰
1 „ enoletni „ „	—	1500 ⁰⁰ do 1600 ⁰⁰
1 kg žive teže, debeli	—	10 ⁵⁰ do 12 ⁵⁰
1 „ mrtve teže, debeli	—	15 ⁰⁰ do 17 ⁰⁰

Kože:

1 komad konjske kože	—	100 ⁰⁰ do 175 ⁰⁰
1 kg goveje kože	—	11 ⁰⁰ do 12 ⁰⁰
1 „ telečje kože	—	14 ⁰⁰ do 18 ⁰⁰
1 „ prasičje kože	—	6 ⁰⁰ do 7 ⁵⁰
1 „ gornjega usnja	—	75 ⁰⁰ do 100 ⁰⁰
1 „ spodnjega „	—	65 ⁰⁰ do 80 ⁰⁰

Perutnina:

1 komad, piščanec	— do —	17 ⁵⁰ do 40 ⁰⁰
1 „ „ kokoš	30 ⁰⁰ do 40 ⁰⁰	40 ⁰⁰ do 80 ⁰⁰

Mleko, maslo, jajca, sir:

1 liter mleka	2 ⁵⁰ do 3 ⁰⁰	2 ⁵⁰ do 3 ⁰⁰
1 „ „ smetane	—	12 ⁰⁰ do 16 ⁰⁰
1 kg čajnega masla	6 ⁰⁰ do —	62 ⁰⁰ do 66 ⁰⁰
1 „ „ surovega masla	50 ⁰⁰ do —	44 ⁰⁰ do 48 ⁰⁰
1 „ „ bohinskega sira	36 ⁰⁰ do —	—
1 „ „ sirčka	10 ⁰⁰ do —	4 ⁰⁰ do 8 ⁰⁰
1 lalce	1 ⁰⁰ do —	75 ⁰⁰ do 1 ²⁵

Žito in drugo:

1 q pšenice	35 ⁰⁰ do 36 ⁰⁰	27 ⁰⁰ do 252 ⁰⁰
1 „ „ rži	250 ⁰⁰ do 280 ⁰⁰	200 ⁰⁰ do —
1 „ „ ječmena	230 ⁰⁰ do 250 ⁰⁰	200 ⁰⁰ do —
1 „ „ ovsa	220 ⁰⁰ do 240 ⁰⁰	250 ⁰⁰ do —
1 „ „ prosa	275 ⁰⁰ do 300 ⁰⁰	200 ⁰⁰ do 250 ⁰⁰
1 „ „ koruze (nove, sušene)	185 ⁰⁰ do 195 ⁰⁰	175 ⁰⁰ do 200 ⁰⁰
1 „ „ ajde	280 ⁰⁰ do 300 ⁰⁰	250 ⁰⁰ do 275 ⁰⁰
1 „ „ fižola, ribničan	35 ⁰⁰ do —	150 do 300 ⁰⁰
1 „ „ fižola, prepelčar	350 ⁰⁰ do —	—
1 „ „ krompirja (novoga)	150 ⁰⁰ do 150 ⁰⁰	75 do 25 ⁰⁰

Krma:

1 q sladkega sena	75 ⁰⁰ do 80 ⁰⁰	60 do 85
1 „ „ kislega sena	50 ⁰⁰ do —	—
1 „ „ slame	50 ⁰⁰ do —	45 do 50 ⁰⁰

Kurivo:

1 m ³ trdih drv	160 do —	150 do 180 ⁰⁰
1 „ mehkih drv	75 do —	105 do 120 ⁰⁰

KMETOVALEC.

Glasilo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Inserati (oznanila) se računajo po nastopnih cenah: Inserat na pol strani 600 Din, na $\frac{1}{4}$ strani 300 Din, na $\frac{1}{8}$ strani 150 Din, na $\frac{1}{12}$ strani 100 Din, na $\frac{1}{24}$ strani 50 Din. Vsaka beseda v „Malih naznanilih“ stane 50 para, najmanj pa skupaj 8 Din.

Kmetovalci — udje Kmetijske družbe!

Naročajte vse kmetijske potrebščine edino-le pri svoji strokovni organizaciji t. j. pri Kmetijski družbi za Slovenijo; edino-le ona Vam more dati vsa potrebna jamstva glede izvirnosti in dobre kakovosti umetnih gnojil, krmil, semen in strojev. Bodite previdni pri nakupovanju potrebščin, ne nasedite raznim „cenejšim“ ponudbam.

Kmetijska družba ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine.

Vse cene so popolnoma neobvezne.

Članom Kmetijske družbe iz Mariborske okolice se naznanja

da so razne kmetijske potrebščine, kakor gnojila, galica, semena in stroji na zalogi tudi v Mariboru na Meljski cesti št. 12, tik za kolodvorom, v lastni hiši Kmetijske družbe. Zglasite se osebno ali pišite na naslov:

Skladišče Kmetijske družbe
v Mariboru, Meljska c. 12 (na dvorišču).

Opozorilo! Kmetijska družba oddaja vse potrebščine načelno le proti povzetju oziroma gotovemu plačilu, ker ji mora sama tudi naprej plačati. Podružnice naj zato po možnosti nakažejo že ob naročanju potom poštini položnic na čekovni urad št. 10.712, če se jim je pa blago izjemoma proti računu poslalo, naj skrbijo za takojšnjo poravnavo.

Deteljna, travna in druga semena.

lucerna	97%	92%	26.—	Din
hmeljna lucerna	96%	85%	18.—	„
mačji rep			16.—	„
angleška ljujka	94%	85%	17.—	„
laška ljujka	95%	75-80%	17.—	„
ovčja bilnica			25.—	„

Vreče iz jute kakor tudi poštna frankatura se posebej računata po lastnih stroških.

Lupine, seme najboljše zelene krme po Din 4 za 1 kg.

Espazeta, neoluščeno seme po Din 9 za 1 kg.

Semenska pesa, Mamut in Eckendorfovka po Din 15.— za 1 kg.

Izvirna francoska siva ajda za seme bo družbi tekom maja preko Trsta iz Francije došla. Kakovosti je po vzorcu in po poskusih na kalilniku boljše od lanskega semena. Cena bo okoli 4.50 Din za 1 kg. Naročniki naj do 15. maja prijavijo naročitev, ker je množina tega semena le majhna, se na poznejše prijave ne bo mogoče ozirati.

Umetna gnojila za spomladansko gnojenje.

Cene veljajo za nadrobne pošiljke. Pri vagonskih naročilih naj se podružnice obrnejo preje pismeno na družbo, ki jim bo napravila po možnosti ugodnejše cene.

Apneni dušik z 16 do 17% dušikom po Din 300.— za sto kg v vrečah po 100 kg, v pločevinastih posodah po Din 320 za sto kg. Za 1 ha 200 do 300 kg.

Čilski soliter, na drobno po Din 5.25 za 1 kg, pri odjemu celih vrečah po Din 5.10, pri odjemu najmanj pol vagona po Din 5 za 1 kg Ljubljana, iz Maribora po Din 5.40 na drobno, po Din 5.25 v celih vrečah.

Kalijeva sol, 42% po Din 150.— za 100 kg. Za 1 ha 200 do 300 kg, vreče po 50 kg stanejo 80.— Din z vrečo vred.

Kajnit po 95.— Din za 100 kg.

Kostni superfosfat z 18% v vodi raztopne fosforove kisline po Din 140.— za 100 kg z vrečami. Za 1 ha 300 kg.

Mavec (gips) za gnojenje. Cena po 45 Din za 100 kg z vrečami vred.

Rožena moka, izborna dušičnato gnojilo po Din 380.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 200 do 300 kg.

Rudninski superfosfat 16—18% po Din 92.— za 100 kg, v vrečah po 100 kg, za 1 ha 500 kg. Pri celih vagonih po 92.— Din 100 kg franko na vsako postajo v Sloveniji.

Razklejana kostna moka, 26% fosforove kisline, 2½% dušika po Din 120.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 250 do 300 kg.

Surova kostna moka z 4% dušika in 16% skupne fosforove kisline po Din 110.— za 100 kg. Vreče po 80 kg. Za 1 ha 400—450 kg.

Thomasova žlindra po Din 140.— sto kilogramov. Na hektar se rabi 600 kg, pri odjemu vsaj pol vagona po Din 138 za 100 kg franko na vsako železniško postajo.

Vrtna gnojila v primerni sestavi za zeljate, korenjske in stročnate rastline oddaja naša družba. Za 100 štirjaških metrov so potrebne sledeče množine teh mešanih gnojil, ki vsebujejo fosforovo kislino ter kalij. Čilskega solitra nismo mogli radi previsoke carine uvoziti. 1. Za zeljate rastline solato in paradižnike 8 kg in stane 1 kg 2.75 Din; 2. za spinačo in ku-

marce 6 kg in stane 1 kg 2.75 Din; 3. za korenjske rastline, za krompir in čebulo 6 kg in stane 1 kg 2.50 Din; 4. za stročnate rastline (grah in fižol) 4 kg in stane 1 kg 2.25 Din.

Krmila:

„Elcema“ — sredstvo proti metuljavosti pri goveji živini, ovcah, konjih in prašičih. Bolna odrasla živina dobi 10 gramov vsak dan, kot varstveno sredstvo 2—3 krat na teden po 10 gr, teleta, ovce, koze, žrebata po 5 gramov na dan in glavo, jagneta in pujski po 1—2 grama. 1 kg te bakrove soli stane 30 Din.

Kostač, moka za pokladanje živini po Din 14 za 1 kg. Lanene tropine z 38/40% beljakovin in maščabo po Din 3.50 za 1 kg v vrečah po 55 kg.

Poklajno apno v izvirnih vrečah, težkih 50 kilogramov po Din 4.— kilogram, na drobno Din 5.— za kg, najmanj 5 kg.

Ribja moka v originalni vreči 100 kg po Din 9.50 za kg na drobno Din 10.— za kg, najmanj 5 kg.

Vinogradniške in vrtno potrebščine:

Arborin, drevesni karbolinej, sredstvo za pokončevanje drevesnih škodljivcev v steklenicah po 1 in pol kg po Din 20.—. Po pošti se razpošiljajo samo v ročkah po 3 in pol kg po Din 50.—. Poština posebej.

Arsokol (glej spis v štev. 5 „Kmetovalca“) svinčen preparat zoper razne drevesne škodljivce, osobito proti črvičnosti jabolk v steklenicah po 100 gr Din 20.—.

Antivavit v varstvo setev pšenice, turščice, graha, grasič, travnih in deteljnih, vrtnih in gozdnih semen vseh vrst pred poljskimi vranami, vrabci, kokošmi itd., je zopet došel in se dobi v zaklopnih po 50 gr Din 20, 100 gr Din 35. za ¼ kg Din 45, ½ kg Din 80.

Antiklor (salojidin) po Din 5.— za 1 kg. Bakreno cedilo za vino, Patent Kovina, (tronožno) po Din 450.— za komad.

Bosna pasta. Pozivljamo vinogradnike, ki so svoječasno imeli dobrih uspehov s tem sredstvom zoper peronosporo, naj družbi takoj prijavijo potom svojih kmet. podružnic svoje naročitve, ker je družbi sedaj zopet nekaj te paste na razpolaganje po Din 6 franko Maribor. Dobi se v čebrih po 50 in 100 kg.

Cepilna smola v škatljah po 1/8 kg Din 8.—, po 1/4 kg Din 16.—.

Drevesne škropilnice za prevoz po Din 200.— za komad. Ebulioskope Vidal-Maligand po 500 Din za kompl. aparat. Eponit, vinski, po Din 65 za kg.

Enokarbon (Oenocarbon), prepar. ogljen prah za čiščenje vina po Din 65.— za 1 kg.

Gnojne vile s 4 roglji po 15.— Din za komad. Grozdni mlin ELA po Din 1030.

Gumijevce cevi za trtne škropilnice in za škropljenje zelenjadnih vrtov (za priklop k vodovodni cevi) po 5 Din za 1 meter (izredno znižana cena). Gumijevce plošče po 5 Din komad.

Gumijevce vezi po Din 160 za 1 kg. Gumijevce kroglice po 50 par komad.

Hora aparate za zatiranje poljskih miši po Din 400.— za komad.

Hora patrone po 12.— Din komad.

„Jullien“ sredstvo za čiščenje vina, za belo vino št. 1 in za rdeče vino št. 2 v zavitkih, ¼ kg Din 30, po ½ kg Din 50, 1 kg Din 100.

Karbokrimp, sredstvo za pokončevanje drevesnih škodljivcev v zaklopnih po 3¼ kg po Din 45.—. Opozorimo na spis v „Kmetovalcu“ 15. januarja 1926.

Kurtakol, bakren preparat, sredstvo proti peronospori po Din 6.— za 1 kg (1 do 1½ kg prahu na sto litrov vode, apna ni treba).

Merilo za sode, novost patent Matievič po 126 Din za 2 m zložitljiv aparat.

Modra galica jamčeno 98/99% po Din 7.80 za 1 kg.

Natrijev bisulfit v tabletah po 180 Din za 1 kg.

Petrollenol, sredstvo zoper krvavo uš po Din 12.50 za kg v posodi kupca.

Rafija extra Majunga po 13 Din za 1 kg.

Ročni žveplalniki po Din 70.— komad.

Salojidin (antiklor) po 5 Din za 1 kg.

Sadni mlini po Din 1500.—.

„Srgo“ aparati iz Mannesmanove cevi rjavci pleskani po Din 200.

„Srgo“ patroni po Din 7.— za komad.

Stiskalnica za grozdje in sadje EPD po Din 3400.—.

Škarje za trte št. 37a ali št. 45 po Din 26.—; št. 16 po Din 20.— za komad.

Sulikol (koloidalno žveplo) proti oidiju v zavitkih po pol kg 65 Din, po 1 kg 120 Din orig. zavitek.

Trtne škropilnice, bakrene, sistema Vermorel po Din 500, sistema Jessernik po Din 500, sistema Kmetijska družba po Din 450.— za komad.

Uspulun — najuspešnejše, že dobro znano sredstvo za razkuženje vseh vrst semenja — je zopet na zalogi. Uspulun je barvasti prah, ki se v vodi hitro raztopi in se dobiva pri Kmetijski družbi v škatljah po 50 gramov za Din 12.50, 100 gr Din 22.—, 500 gr Din 92.—, 1 kg Din 170.

Vinalkometer za določanje alkohola od trdnosti Theo Seitz po Din 120 za kompletno garnituro v lesenem kartonu. Vinometri „Weinlaube“ od trdnosti Weiss po Din 60.— za garnituro v okrogli škatli.

Vrtnarsko orodje orig. trdnosti S. Kunde & sin:

Cepilni noži za okulacijo in kapulacijo (glej spis v „Kmetovalcu“ št. 3) po Din 38.50, Din 58.75, Din 44.75, Din 36.25, Din 60.25, Din 84.—; vrtni noži po Din 57.25, Din 67.75; vrtni in trtne škarje po Din 53.75.

Žveplo v rinčicah za žveplanje sodov po 15 Din za 1 kg.

Žveplo dvojno ventilirano 85/95% Chancel po Din 4.— za 1 kg, z 3% galico po Din 4.25 za 1 kg.

Žveplene trakove na azbestu po Din 16 za kg.

Žveplalniki za sode po Din 60.— za komad.

Razne kmetijske potrebščine:

Brzoparilniki:

„Alfa“ brzoparilnike pocinjene za 50 l po Din 1180.—, za 65 l po Din 1300.—, za 80 l po Din 1560.—, za 120 l po Din 1900.—, za 200 l po Din 2620. Ti brzoparilniki so pripoznano najboljšega in najnovejšega sistema ter priporočamo interesentom naj si te stroje ogledajo.

Grablje železne, 10 zobne po Din 9.—; 12 zobne po Din 11.—; 14 zobne po Din 13.—; 16 zobne po Din 15 za komad.

Gumijevi seski z premerom 20 mm po Din 20 komad, seski št. 8181a iz rdečega patent gumija 40 mm prečnikom in 135 mm dolžost po 30 Din komad.

Heidovi (izvirni) trijerji (čistilniki) znamka II., razred II. po Din 3600.—.

Kultivatorje (ročne) po 18, 20 in 25 Din komad.

Mlečne cevi št. 3561 po Din 7.—.

Mlečne cevi št. 3562 po Din 6.—.

Orodje vrtnarskega društva: male plošate škropilnice po 10 l po 90 Din, lesene grablje po 15 Din, klini za vrvice po 3.— Din. Na zalogi so zopet škropilnice „Flora“, ki stane Din 350.— za komad, lopate za šitiranje po 23 Din komad.

Pasti za voluharje po 10 Din komad.

Peresa k vrtnim škarjem po 1 Din komad.

Pinje Alfa Separator št. 9 po 760 Din.

Posnemalnik „Titan“ od danske trdnosti „Aktieselskabet“ po Din 150 l po Din 2500.—.

Na željo nekaterih mlekarn si je Kmetijska družba nabavila tudi zelo priljubljene ročne posnemalnice znane švedske znamke „Baltic“, ki jih oddaja po sledečih tvorniških cenah: na uro 35 l posnemajoč „Baltic“ posnemalnik H : F za gospodinjstva Din 620. M : O za 60 l Din 1260, za 130 l K : 2 za kmetije 4-7 krav Din 1900 ali isti stroj s podstavkom Din 2950.

Požiralnikove cevi za teleta Din 160, za goved po Din 350.—.

„Ptičji strah“ strašilo proti vranam, škorcem, vrabcem t. dr. škodljivcem v vinogradih, koruznjakih in na polju. Vsebuje 20 strelcov, ki enkrat užgani počijo vsake pol ure. Komad stane Din 20.—.

Ročno sejalic po Din 210.— komad.

Slamoreznice 10 col. reg. od 6 mm do 48 mm, komad Din 1050.

Sirišče. Mlekarnam priporočamo namesto telečjih želodcev ali drugih sredstev za napravo sira sirišče po navodilih dr. Mor. Blumenthala. Dobi se v pločevinastih puščicah po 25 gr po Din 10, 50 gr po Din 20, 100 gr po Din 40, 250 gr po Din 110, 500 gr po Din 180.

Sesalke za gnojnice (gnojne pumpe) 360 cm po 970.— Din, 420 cm po 1025.— Din, 290/420 po 1120.— Din.

Telečji napajalniki po Din 100.—.

Tobačni izvleček v sodih po približno 100 kg po 12 Din kilogram nadrobno v pločevinastih kantah po 4 in pol kg vsebine po 70 Din in v steklenicah po dva kg po 30.— Din z ambalažo vred. Po pošti se razpošiljajo le pločevinaste kante.

Trijerji (orig. Heidovi) po 3600 Din.

Trokarji za goved po Din 100.—.

Trokarji za teleta in ovce po Din 70.—.

Žitni čistilniki manjši z 7 sitami po 1400.— Din, večji z 10 sitami po Din 1600.—.

Plugi: Poljedelski stroil.

Univerzalni plug D7 MN po Din 1150.
Univerzalni plug D6 MN s kratko desko po Din 850.
Univerzalni plug ESB5 po Din 920
Univerzalni plug D5 MNR po Din 780.
Obračalni plug UW5 po Din 1040.
Obračalni plug UW4 po Din 920.
Podzemeljski plug po Din 400.
Plužni trupi (glave) URB4 z rez. nožem po Din 175
Okopalnik H4 po Din 315.

Krave, ki se ne obreje

ali zvržejo, so večkrat na nalezljivem katarju nožnice bolne. Nad 300 krav je bilo z „Bisulinom“ s popolnim uspehom ozdravljenih. „Bisulin“ je pomagal v preko 1000 slučajih. Le na živino-zdravniško odredbo.

H. TROMMSDORFF, Chem. Fabrik Aachen (Nemčija).

V zalogi pri: „Lykos“ Mr. K. Vouk, v Zagrebu, Ilica štev. 119.

Mala naznanila.

Za vsako besedo je naprej plačati 50 para v denarju ali znakih, najmanj pa skupaj Din 8.—, si-er se raznanila ne objavijo. — Vsakega 10. in 25. v mesecu se zaključijo sprejemanje oglasov. Upravišтво ne prevzame posredovanja.

Priporočamo sledeča zdravila:

Hočevarjeva aromatična železnata tinktura zoper slabokrvnost, slabo prebavo in oslabeleost vsake vrste. Pol litra stekl. 20 Din. Za uspešno zdravljenje je porabili 3 steklenice.

Lecithin kroglice z železom. Za živčno oslabele, nervozne in od duševnega in telesnega dela izmučene. Škatlja 24 Din.

Protinski cvet. Preizkušeno mazilo zoper revmatizem in trganje. Steklenica 14 Din.

Prsni sok in prsni čaj. Zoper kašelj in bolečine v prsih. 16 Din.

Za živino:

Bosulin svečice, zoper srminično vnetje ter jalovost krav in telic. Z živinozdravniškim navodilom 3g Din.

Sadežkarjev zdravilni prašek zoper obolenje prašev, izborni preizkušeni pri boleznih na prebavilih, zaprtju in rdečici. Z živinozdravniškim opisom rdečice 12 Din, 10 zavojev 100 dinarjev.

Hesalin uniči takoj vse uši in bolhe pri domačih živalih. Tuba z navodilom 8 Din.

Za vse te izdelke zahvale na razpolago. V zalogi vsa druga zdravila za ljudi in za živino. Izdelek in razpoložila z navodili samo:

Lekarna Mr. STANKO HOČEVAR, Vrhnika 96.

72

Nevednost

je čisto vir mnogemu trpljenju. Ali danes so že povsod razširjeni časopisi in so oni idealno sredstvo za razširjanje prosvete in vede. Tudi mi si prizadevamo našim čitateljem vedno služiti z dobrim nasvetom. Pri prehlajenju, ki sedaj tako lahko nastopi in pri vedno pogostejših revmatičnih bolečinah bi Vas hoteli spomniti na že 27 let priljubljeno in preizkušeno domače sredstvo in kosmetikum: Fellerjev blagodišeči „Elsa-

Posamezna steklenica Elzafluida se dobi v lekarnah in sorodnih trgovinah po znižani ceni za 9 Din.

Osipalniki kompletni po Din 780.
Osipalnik HSE po Din 310.
Osipalnik HZL po Din 700, manjši po Din 350

Brane:

Nijvska brana Z3 po Din 700.
Nijvska brana SE2 po Din 700.
Travniška brana A3 in A4 po Din 700.
Travniški skarifikator „Darius“ 14 po Din 2160.
Sejalni stroj „Isaria“ širok 1.25, vrst 11, Din 5000

50 letna izkušnja v čebelarstvu!

Kakor v preteklih letih se dobijo od 1. aprila do konca oktobra

odbrane matice

najčistejše italjanske pasme pri:

LUCIO PAGLIA, Castel S. Pietro (Emilia-Italia)

ki jih sam s posebno skrbnostjo vzgaja in vsako leto z novimi čebelami pomlaja, katere dobiva iz d. ljnih krajev, da prepreči krvno sorodnost pasme, radi oslabelelosti čebel. Na željo pošlje tvrdka katalog brezplačno.

Ljudska posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani

10

obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru brez vsakega odbitka. Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvi v lastni palači, zidani še pred vojno iz lastnih sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z neomejenim jamstvom, za vloge vsi člani s svojim premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad 350 milijonov kron.

Jajca za valenje

od štajerskih in salnodolskih kokoši se dobi vedno pri F. Greiner, Maribor, Gosposka ul. 2. 159

Absolvent kmetijske šole

želi primerno mesto kot praktikant. Sprejme službo tudi izven Slovenije. Vstop takoli! Pomdne na pravo „Kmetovalca“ pod štev. 158. 158

Mlečni separator

„Alfa“ Viola 3, malo rabljen, dalje: pijo za surovo maslo in druge k temu spadajoče predmete prodam za Din 1700. Martin Herga, Sv. Lenart, pošta Velika Nedelja. 157

Dva plemenska bika

eden simodolske pasme in eden pšenične barve po 18 mesecev stara sta na prodaj pri Valentin Babnik, Zg. Šiška 32, p. Ljubljana VII. 156

Zvesta služkinja

začetnica, okoli 19 let stara, poštna, snažna in zdrava se sprejme takoj v stalno dobro zasebno službo v Ljubljani. Ponudbi je priložiti sliko in potrdilo o poštenosti ter takoj poslati na Upravo „Kmetovalca“ v Ljubljani, Turjaški trg 3. 153

Lep montafonski bik

13 mesecev star, od izvrstne mlekarice in jajca za valjenje od Radvanjskih kokoši po 4 Din komad in od Rouenskih rac, ima na prodaj. Oskrbništvo Radvanje pri Mariboru. 149

Kosilni stroj „Dering“

veliki, popolnoma v dobrem stanju z žetveno napravo zamenjan za manjšega iste vrste (z ali brez žetvene naprave) eventualno ga tudi prodam. Prodajam tudi psa, eno leto starega, volčje pasme, dober čuvaj. Rok Kunovar, Dravljica št. 42, p. St. Vid nad Ljubljano. 152

flujd“. Kot mazilo zoper revmatične bolečine in v vseh slučajih, kjer je drgnjenje potrebno, hitro deluje. Odpravlja nahod, dela neobčutljivim za hladni zrak, je enako dober za oči, ušesa, zobe in glavo, vrat in usta. Od znotraj in od zunaj je močnejši in bržga delovanja kot francosko žganje. 6 dvojnatih ali 2 veliki specialni steklenici za 63 Din, 12 dvojnatih ali 4 specialni steklenici za 99 Din, 36 dvojnatih ali 12 specialnih steklenic za 250 Din. Že obenem z zabojem in poštnino razpošilja po povzetju ali proti naprej vposlanem denarju lekarnar Evgen V. Feller v Stubici Donji, Elsatrg 333, Hrvatska.

Kunci,
domači zabeli, modri dunajski velikani ali srebrni
kunci čiste pasme se kupijo. Ponudbe z navedbo
starosti in cen na upravnštvo „Kmetovalca“.
150

Slamozelnica

dobro ohranjena se kupi! Naslov pove upravnštvo
„Kmetovalca“.
153

Znideršičeve panje

obludene in prazne in modern čebelnjak, ima na
prodaj A. Mrkun, Homec, p. Radomlje.
154

Kupim

2 mladi dobri molzni kravi. Ponudbe na naslov:
V. Lovrenčič, Videm ob Savi.
151

Zlatnike

10 kronske plačam po 100 in 20 kronske po 200
dinarjev. Večje množine boljše. Naslov: Poštni
predal 6, Prevalje.

KMETOVALCI!

Zvišajte pridelek svojega po-
sestva z umnim obdelovanjem
zemlje in uporabljajte sredstva
za varstvo rastlin z označbo

„KAŠTEL“!

Sulfarol

je v vodi topljivo žveplo
in najboljšo sredstvo za
zatiranje trsne plesnobe:
OJIDIJA, PLESNI na vrt-
nicah, jabolkah, kumarah
i.t.d. 1 kg Sulfarola odgo-
varja 50 kg žvepla. 1 kg
Sulfarola stane Din 40.—.

Arsola

je v vodi topljivi arzen in
in služi za pokončavanje
GROZDNEGA MOLJA,
BOLH NA REPI, GOSE-
NIC, in vseh škodljivcev
ki grizejo zelene rastlinske
dele. 1 kg stane Din 44.—.

Thanol

sredstvo za uničevanje
LISTNIH UŠI in KR-
VAVIH UŠI.

Razentega imamo v zalogi izvr-
stna sredstva za pokončavanje
LISTNE UŠI NA HMELJU.

Vsa pojasnila in navodila o
uporabi podaja brezplačno

proizvajatelj

„KAŠTEL“ D. D. KARLOVAC

in

glavna prodaja

„PROGRES“ K. D. ZAGREB

Poštni predal 104.

Enonadstropna hiša v Ljubljani na prodaj!!!

Z šestimi stanovanji, dvoriščem in vrtom.
Ugodna za vsako obrt, v središču mesta, blizu
Mestnega Doma. Cena primerna, zlasti za Ame-
rikanca za preselitev v Ljubljano. Več pove
upravnštvo „Kmetovalca“.
115

Važno za

kmete iz okolice Maribora! Najboljše zamenjate
oljno seme (bučne jederce) za olje ali pustite
prečiati v tovarni bučnega olja I. Hochmüller v
Mariboru, Pod mostom št. 7 (južna stran Drave).
Priporočam prav po ceni tudi redilne masine
otrohe, ki vsebujejo 11,6 odstotkov surove tolske
in 36,4 odstotkov dušičnate snovi, torej skupaj
48 odstotkov čistih redilnih snovi, nadalje oljno
pogačo (prgo) z 69 odstotkov redilnimi snovi.
113

Železna korita

pregibljiva na onarežju za svinjake, železna okna
in štedilnike! „Peči za kurjavo z žaganjem“. Raz-
pošila od tukajšnje postaje najcenejše: „Deliv-
nica železnih konstrukcij“ Matenšek, Bohinjska
Bistrica.
50

„Jullienovo“ čistilo

za hitro in uspešno čiščenje vina. Vporablajte to
sredstvo vesino in ob vsaki potrebi, ker kalno ali
nečisto vino nima prave cene ter ga vsakdo za-
vrže! Vporaba je enostavna. Preprodajalci zahte-
vajte specialne ponudbe. Glavna zaloga: Droge-
rija „SANITAS“, Celje in Ljubljana.
348

Motna vina čistiti

in trpka, ter prekiša omiliti je zelo enostavno!
Na zalogi imamo specialno francosko želatino
„Lainé“ tvrdke Clerment & Quigaard, Paris. K
vsaki pošiljki pridenemo točno navodilo. Zahite-
vajte cene! Glavna zaloga: Drogerija „Sanitas“,
Celje in Ljubljana.
340

„Krosna“

ikalnica domačega platna v Ljubljani, Zrinjskega
cesta 6 izdeluje najmočnejše domače platno, za-
menjava tako platno za predivo, sprejema prejo
v tkanje ter ima v zalogi kmečko platno za rjube.
Naročajte dobro domače blago!
38

Kmetovalci pozor!

Prenaditev gospodarskih strojev (mlatilnice itd.)
iz ročnega pogona ali na vrtelji na motorni pogon
izvršuje, kakor tudi vsa popravila gospodarskih
strojev. Strojno stavbena delavnica Josip Šiska
v Kranju, Glavni trg 115.
134

Prodaj

1000 litrov jabolčnika po 3 Din, 1 kosilnico Cor-
mick za 1 konja 2500 Din, in 300 litrov dobrega
sadnega octa po 2,50 Din. Ponudbe pošlite na
Fr. Malasek, Grm, Novomesto.
139

„Brezalkoholna Produkcija“

Ljubljana, Poljanski nasip 10/39 pošlje vsakemu na-
ročniku „Kmetovalca“ zanimiv cenik brezalkohol-
nih izdelkov. Zahtevajte ga takoj; ne bo Vam žal!
148

Najboljše dušičnato gnojilo za vse zemlje in vse rastline je

Čilski soliter

ki se ga dobi pri

Kmetijski družbi v Ljubljani

Njegova poraba je priprosta, učinek
pa hiter in gotov. Vsebuje rastlinsko
hranilo dušik, ki največkrat primanj-
kuje našim zemljam

Vsa potrebna pojasnila in tiskana na-
vodila o pravi i porabi tega in drugih
umetnih gnojil, o umnem obdelovanju
zemlje podaja na pismena vprašanja

brezplačno.

Poddelegacija proizvajalcev čilskega solitra
Ljubljana, Gruberjevo nabrežje št. 16.

Okrog 500 kg sem. krompirja
vrsta „Jubel“ kg po Din 1,50 ima na prodaj
Ivan Priatelj, St. Janž (Dolenjsko).
150

Lepa krava simodolka

za četrto leto 9 mesecev breja ali pa krava po
teletu je na prodaj pri Fran. Vrtačniku, Vič 44.
145

Velika stavbna parcela

6000 kvadratnih metrov pod Rožnikom pri Ljub-
ljani se prodaja po nizki ceni ali odda v zakup za
kmetijsko obdelovanje v namem. Vprašati je
Poštni predal št. 135 Ljubljana pod značko „Par-
cela“.
143

la KNOCH-JERMENA ZA POGON
vedno na skladišču

A. LAMPRET

Ljubljana,

Dunajska cesta 22.

Telefon 247.

»Kmečki punt«

Pravkar je izšla ta krasna
povest hrvatskega roman-
pisa A. Šenoa v lepem slo-
venskem prevodu dr. Joža
Glonarja. — Cena broširane
Din 25.—; vezane Din 30.—
brez poštnine.

V naši založbi so izšle do-
sledj še sledeče zabavne in
poučne knjige:

Regina, povest. Nemško
spisal G. Keller,
poslovenil dr. Joža Glonar.
Cena Din 5.—.

Občinsko dete Roman
dojen-
čka. Srbsko spisal Bran-
slav Nušić. Poslovenil Cv.
Golar. Cena Din 15.—.

Zeleni kader Povest iz
viharnih
dni našega narodnega osvob-
bajanja. Spisal Ivan Zorec.
Cena Din 14.—.

Povest o Robinsonu

z risbami v barvah. Za
mladino v angleščini spi-
sala K. Fitzgerald. V slo-
vensčino preložil Bog. Vdo-
vič. Cena Din 15.—; ve-
zani izvod Din 10.—.

Politika in zgodovina.

Nekoliko odgovorov na
dnevni vprašanja. Spisal
dr. Dragotin Lončar. Cena
Din 15.—.

Vse tu navedene knjige se
dobe po vseh slov. knjigar-
nah. Naročajo se lahko tudi
pri podpisnem založniku.

Tiskarna in litografija

J. Blasnika nasl. d. d.

Ljubljana, Breg št. 12.